

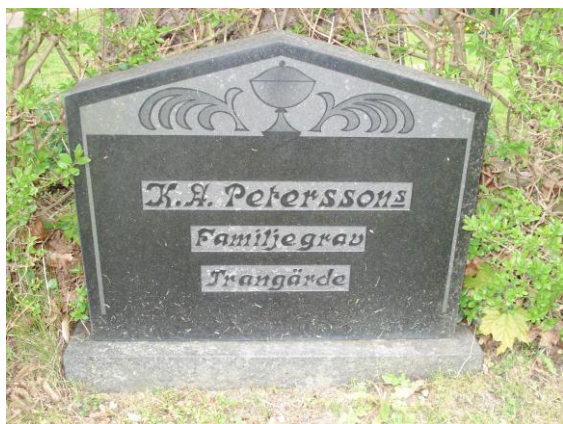
Förlösa Hembygdsförening Årskrönika 2012

För åtskilliga av våra besökare representerar nog Hembygdsgården en sorts ro. Lugnet ger utrymme för funderingar. Våra medelålders besökare var med, när det begav sig och har egna minnen, som väcks till liv vid anblicken av rumsmiljöer och inventarier. Här har tiden stått stilla! Tickandet från den nydonerade väggklockan i finrummet i Mjölnehuset bidrar påtagligt till känslan av stillhet, avskildhet och ro. ”**Långsamhet är en kvalitet att återupptäcka**” (Platsers historia, 2012, Staaf)

Informationsteknik är fantastiskt, men behovet av andrum ökar mer och mer. Vår vardag är ofta full av snabba svar och omdömen om allt möjligt. Nya tekniska prylar, som vi inte alltid förstår oss på, intar våra hem. Elektriskt drivna handverktyg gör fort och lätt samma jobb, som vi tidigare gjorde för hand. I en tid då vi måste ompröva energislöseriet kan hembygdsföreningar, bland mycket annat visa på det gamla och energisnåla alternativet från självushållets tid.

Under 2012 har det dock inte rått något lugn utomhus på Kvarnbacken. Under sommarhalvåret samlades byggarbetslaget flera dagar varje vecka för att genomföra den nödvändiga och omfattande renoveringen av kvarnen. Det var i Grevens tid och en kapplöpning mot förödelsen. Styrelsen för Förlösa Hembygdsförening vill här, precis som i fjol, uppmärksamma och tacka arbetslaget, under Kjell Junebergs ledning för alla timmar av ideellt arbete och engagemang i föreningen och för bygden. Till Helena Fröhlén, som lovat att efter hand datera upp föreningens hemsida riktar vi också ett stort tack. www.hembygd.se

Välkommen till årsmötet den 26:e februari och ett nytt verksamhetsår 2013!

När gamla gravstenar togs bort på Förlösa kyrkogård fick gravstenen stå kvar efter den siste mjölnaren på kvarnen i Trangårde, August Pettersson och hans hustru Alma. Sedan 1961 är kvarnstället Förlösa Hembygdsgård. Föreningen har nu ansvaret för gravplatsen. Bilden av mjölnareparet, som ägde och drev kvarnrörelsen 1896-1939 är fortfarande oklar. De hade inga barn och släkten flyttade till Norrland. August dog 1939 och Alma 1944. Vi lyssnar gärna till era ev. möten med eller minnen av mjölnareparet.

Till årsmötet fick många medlemmar förhinder att komma p.g.a. snöväder. Ett trettiofem personer deltog i årsmötesförhandlingarna. Man valde styrelse och lyssnade till Peter Danielsson, som berättade om gamla hjul-och skvaltkvarnar som fanns bygden en gång. Föreningens kvarn i Årtebäck, en hjulkvarn, är den enda som numera är kvar i socknen. I skvaltkvarnar är skovelhjulet placerat nere i horisontellt nere i vattnet. Hjulkvarnar har skovelhjulet stående vertikalt i vattendraget.

Desto flera besökare lockades till bildaftonen i mars. Då visade Evert T Olsson bilder och berättade till temat: "Förlösa socken i helg och söcken". Det blev en resa i tid och rum genom alla byarna i socknen. Vi är tacksamma att Evert har och alltid har haft för vana att dokumentera evenemang och händelser i bygden. Varje nyinflyttad förlösabo borde få vara med om en sådan resa för att snabbt göra sig hemmastadd i bygden.

Vart annat år arrangeras Mörerundan och under ett veckoslut i maj kunde man besöka hembygdsgårdarna i Kalmar kommun för att titta på och köpa konsthantverk från lokala utövare. Fem kvinnor med rötter i Förlösa visade sina tavlor, trasdockor, broderier och smycken en blåsigt och kyligt dag. Besökarna klättrade också högst upp i kvarnen för att få en blick över Vedbyslätten, som syntes extra vidsträckt p.g.a. den bortplockade takpanelen.

Valborgsfirandet på Karlshöjd var som vanligt populärt och välbesökt. Tidpunkten då scouterna skulle tända brasan var oklar. Tidiga besökare hann därför mingla, köpa korv och lotter innan brasan tändes kl. 20.00. Krister Palm från Förlösa Kyrkokör talade lyriskt om vårens ankomst och publiken njöt av vårsångerna. Den inhyrda högtalaranläggningen var väl värd sitt pris.

Också under 2012 har välvilliga sponsorer och donatorer, stöttat och hjälpt Kjell Juneberg och hans manningar under den omfattande renoveringen av kvarnen. **TACK! TACK! TACK!** Föreningens ansökan om bidrag hos Länsstyrelsen avslogs, men Södra gav ett välkommet kulturbidrag till renoveringsprojektet. **STORT TACK!**

Kvarnrenoveringen var i grevens tid! De bärande balkarna var inte bara angripna utan ordentligt genomrutnade! Kvarnen hade nog inte stått kvar mer än 10-20 år till. Nu kom alla skänkta stockar till användning och de gamla balkarna blev mallar till de nya.

Hembygdsföreningens nationaldagsprogram börjar locka många besökare trots det allt större utbudet i och runt Kalmar. Övriga besökare har hittat vårt evenemang på nätet. (www.hembygd.se) Lindsdalsskolans sextett sjöng, Evstedtdikter framfördes och trumpetsolot var pampigt från balkongen över verandan på Mjölharehuset. Våffelkön ringlade lång under trivsamt mingel.

Minsta lilla socken med självaktning ordnar numera visafnarn för att locka bybor, hemvändare och turister. Årets upplaga blev ovanligt blåsig, men besökarna trängde ihop sig i uthusprånget och sjöng sig varma.

Stillhet och tystnad är en bristvara. Väggeklockan som numera ingår i föreningens samlingar bidrar med sitt tickande till en påtaglig känsla av frid och ro. Dra er inte för att kontakta oss, också utanför våra evenemang, för visning, för egna sammankomster eller bara för att få känna friden i Mjölharehuset på Hembygdgården.

Första söndagen i augusti firades traditionsenligt friluftsgudstjänst på Hembygdsgården. Mildred Fischer talade om att "förvalta det vi fått". Ett budskap som föreningen försöker leva upp till genom att vårda det gamla kvarnbostället i Trangårde, vår Hembygdsgård. Vi håller gamla traditioner vid liv, vilket kan ge förlösaborna en känsla av samhörighet Vi vinlägger oss om att ta tillvara bygdens historia, dokumentera den och berätta om den

Den sista sporsjödagen gick av stapeln med temat ”Från ax till kaka”. Den gamla stationära tröskan och knäckebrödsbaket hörde till några av begivenheterna. Nu överförs maskiner och föremål till Lantbruksmuseet i Åby och vi får hitta former för egna hantverksdagar.

Under berättaraftenen i oktober berättade Linnea bl.a. om intensiva dagar då tröskan kom till gården. Aina berättade om alla handlare i Förlösa som konkurrerade om kunderna utan att gå i konkurs. Evald berättade om hur församlingens och kommunens hus kommit till i socknen

2013 är Mjölnehuset 100 år. Det ska vi uppmärksamma! 1913 flyttade alltså den siste mjölnaren August Pettersson och hans hustru Alma ut från den gamla ryggåstugan in i det ljusa och luftiga boningshuset med den otroliga verandan. Den gamla ryggåstugan är från 1600-eller 1700 talet. Där bodde den förste mjölnaren Carl Gustavsson med fru och fem barn åren 1856-1869. Men om stugans tidigare historia vet vi ännu inget. Det finns fortfarande mycket att bedriva hembygdsforskning kring! Måtte regeringsförslaget om nytt folkbokföringsystem gå om intet.” Sockenindelningen är levande i människors medvetande och har betydelse för lokal identitet och tillhörighet. Den långa obrutna befolkningsstatistiken gör det möjligt att följa människor från vaggan till graven till glädje för släkt-och bygdeforskare i hela Sverige”. (citat uttalandet vid riksstämman i Visby 2012)

Vår årskrönika, i den form den nu funnits i fem år, är mera en verksamhetsberättelse i ord och bild än en omfattande hembygdskrönika. Hembygdsföreningar ger ut återkommande krönikor, men Förlösa Hembygdsförening har bara gett ut en hembygdbok, 1994. Utgivningar beror på källmaterial, resurspersoner, medarbetare, tillgång till pengar m.m. m.m. Genom krönikorna bevaras det förflutna åt framtiden. Minnena måste berättas och helst nedtecknas för att sedan lagras i det kollektiva minnets arkiv. Vi vill uppmana er att lämna bidrag till en kommande hembygdsbok med minnen, beskrivningar, bilder, möten och händelser från Förlösa förr och nu

Bygdediktaren Hilding Evstedts (1915-2011) liv och gärning har genom styrelsens efterforskningar blivit mera bekant. Vid olika föreningsevenemang förmedlar vi kännedomen ”bygdens son”, läser ur hans diktsamlingar och sjunger hans visor.

Hans hembygdsengagemang tog sig följande uttryck:

Dock, alla lämnar vi ett arv;
så svårt att helt förklara,
men som vi måste hjälpas åt
att vårda och bevara.

Då ger vår hembygd stimulans
som kommer fler till fromma
likt solen som ur skog och mark
framlockar vårens blomma.

Välkomna till ett nytt verksamhetsår i Förlösa Hembygdsförening!

Styrelsen

